VI‹MERKINGAR

Havnin er okkara heimabeiti

Hanna Joensen
Valevni til b‡rá›svali›

– og eitt heimabeita skal røkjast

Umhvørvi og trivna›ur

Vit eru øll samd um, at ney›ugt er vi› bæ›i vanligari og alternativari bygging her í kommununi, og at hetta arbei›i má halda fram.

Men eg sakni at hoyra um umhvørvi› rundan um hesi hús. Ta› tykist, sum í skundinum at fáa alt upp at standa skjótast gjørligt, ver›u minst atlit at umhvørvinum. Er ta› nú gjørt pláss fyri eini kafe? Eru stø› har børnini kunnu vera? Hvussu vi› bonkum? Neystatrø er gomul tradition í Føroyum. Felags høli, har íbúgvarnir kunnu hittast til fundir og samkomur, bæ›i privatar og felags? Trø og plantur?

At lata íbúgvarnar sjálvir vera vi› at avgera, hvussu hetta skal vera.

Eg tosa›i vi› eina klóka konu nú ein dagin. Hon seg›i, at "spæli-pláss" er ikki naka› fyri børn, men børn vilja hava pláss har tey kunnu spæla. Børn tíma ikki at vera á li›ugtgjørdum plássum, har onkur reiggja og sandkassi eru sett upp. Tey skulu ikki hava "frisera›i" øki, men vilja sleppa har hvar tey kunnu brúka síni hugflog. Ta› eru slík økir, vit skulu hava.

Alt slíkt umhvørvi er av stórum t‡dningi fyri trivna›in. Og eitt heimabeiti er væl røkt, tá trivna›ur er. Slíkt vil eg virka fyri.

Tørvurin á barnaskúlum skal nøktast!

He›in Mortensen
b‡rá›slimur
www.hemorten.com

Í kjalarvørrinum á barnaansingartrupulleikanum kemur altí› skúlatrupulleikin, i› má ver›a loystur, á›renn børnini koma í skúlaaldur.

Hesum hevur Tórshavnar b‡rá› tiki› hædd fyri, og framvegis skal ver›a arbeitt fyri at hava skúlaøki› fullkomuliga dagført í høvu›ssta›num.

Stø›an er í dag tann, at tørvurin bara akkurát ver›ur nøkta›ur, so her er ney›ugt at binda um heilan fingur, tá vit hugsa frameftir.

Stig eru tikin til at betra stø›una, tí nevnast kann, at øki› til skúlabygging longu er lagt av vi› Landavegin, so farast kann undir bygging av n‡ggjum skúla har í næstum, eins og ítøkiligar ætlanir eru um nærskúla í Hoyvík.

Serliga henda seinna ætlanin er spennandi, tí her ver›ur talan um eina uppíbygging av Hoyvíkar skúla, i› kortini ver›ur skipa› solei›is, at sjálvur skúlabygningurin ver›ur í nánd av teimum børnum, i› skulu brúka hann.

Hetta er bara tann fyrsta royndin av hesum slagnum, i› ætlandi skal liggja sum grund undir fleiri líknandi nærskúlum, har tørvur er á hesum.

Vi› teimum útbyggingum, vit síggja og hava sæ› í høvu›ssta›arøkinum, er náttúrligt, at fleiri av verandi skúlum ver›a útbygdir á henda hátt, so øll skúlabørn skulu fáa sína barnaskúlagongd í sjálvum nærumhvørvinum.

Stóra tilflytingin til Tórshavnar kommunu treytar, at fylgt ver›ur væl vi› á hesum øki, tí samstundis sum skúlabarnatali› alsamt økist, skal skúlin fyrireikast til at nøkta tørvin.

Tá er ikki minst ney›ugt, at ney›ugu karmarnir bókstaviliga eru til ta›, so tí ver›ur arbeitt fyri, at nærskúlar gerast ein haldgó› og vælvirkandi loysn hesi mongu næstu árini!

Betur samstarv millum kommununar í Nor›oyggjum

Ey›gunn Samuelsen,
b‡rá›slimur í Klaksvík
get.to/eydgunn

Orsøkin til, at samstarvi› millum kommunurnar ikki hevur veri› nóg gott, kemur óiva› av, at kommunuáliti› hev›i hug at noy›a kommunur at leggja saman.

Fast vegasamband frá Nor›oyggjum og inn á meginlandi› fer› at hava nógvar avbjó›ingar vi› sær. Ein fortreyt fer› eftir mínum tykki at vera, at Nor›oyggjar mugu sameinast betur enn higartil.

Higartil hevur ov líti› veri› gjørt vi› at samstarva innanh‡sis í nor›oyggjum.

Hetta kann hava vi› sær, at íløgur fara til spillis, tí ta› sama møguliga ver›ur gjørt dupult bá›umegin fjall í Nor›oyggjum - tí er ein felags íløguætlan ney›ug at gera beinanvegin.

Klaksvíkin skal ikki st‡ra øllum, men átti at veri› ein natúrligur mi›depil vi› felags tænastum til allar nor›oyggjar, so sum felags svimjihøll, læknami›stø›, framhaldsdeild, almennum tænastum (sosiala deild/almannastovan) og nógvum ø›rum.

Hetta vil geva nógvar fyrimunir fyri bá›ar partar, lættari og betur er at fáa tænastuna so nær bústa›inum sum møguligt, heldur í klaksvík enn at fara heilt til Havnar. Haraftrat koma nor›oyggjar at standa sterkari sum EIN eind úteftir.

Sum eitt samansjó›a øki› fer Klaksvíkin nógv betur at kunna selja og stu›la bygdunum í Nor›oyggjum sum fer›avinnumi› - her fara pengar til spillis í dag - eingin ivi um ta›.

Ta› er onganti› ov tí›liga at byrja at fyrireika seg uppá framtí›ina og tí eigur hetta samstarv at mennast so skjótt sum gjørligt.

Fleiri leiguíbú›ir í Havn

Elin Lindenskov,
b‡rá›slimur
Valevni Javna›arfloksins
www.lindenskov.com

Seinastu árini er íbú›artørvurin í Havnini vaksin so nógv, at nú vanta íbú›ir. Hetta hevur m. a. gjørt, at ta› hevur veri› trupult hjá ungum familjum, sum eru lidnar vi› sína útbúgving, at koma heim aftur á klettarnar. Somulei›is er ein stórur mangul uppá smærri íbú›ir, har eitt nú einligir forsyrgjarar kunnu búgva, uttan at ver›a bangin fyri at ver›a tveitt út á gøtuna. Mill<um anna› hesin trupulleikin hjá einligu forsyrgjarunum hevur ført til, at stórt tal av kvinnum í bur›arførum aldri hava leita› sær uttanlands og koma ikki heimaftur, tí at vi›urskiftini eitt nú í Danmark eru nógv betri. Hetta førir vi› sær, at ta› ver›a færri kvinnur í mun til menn í hesum aldri.

Tí er ta› avgerandi ney›ugt at vit broyta hugbur› á íbú›arøkinum, og koma burtur frá tí vanabundna "at seta føtur undir egi› bor›". Hetta er ein alt ov stirvin hugsan í einum moderna›um samfelag.

Ta› sum vit eiga at gera, er at byggja leiguíbú›ir og lutaíbú›ir heldur enn at hvør skal eiga sítt. Um ta› er kommunan, privat feløg, fakfeløg ella pensjónskassar, sum eiga íbú›irnar, er ikki so t‡dningarmiki›. Ta› t‡dningarmikla er, at íbú›irnar eru tøkar hjá fólki til rímuligar gó›ar treytir.

Ansingarpláss til børn

Inga Foldbo Hjallnafoss
Valevni hjá
Sjálvst‡risflokkinum

Stórsta uppgávan hjá okkum foreldrum er at geva børnum okkara eitt gott og trygt stø›i í lívinum.

Henda uppgáva er stór í sær sjálvum. At onki ansingartilbo› er til børnini hjá foreldrum, i› skulu til arbei›is, er bert steinur oman á byr›u hjá foreldrunum. Loysnir kunnu ver›a truplar at finna í slíkari stø›u, stress og ótryggleiki foreldranna ávirka heimaumhvørvi›, og børnini vera ofta vi› svi›i› so›. Hettar er partur av vi›førinum, børnini hava vi› sær ví›ari í lívinum, og skal tí takast í fullum álvara.

Ta› er ein av høvu›suppgávunum hjá kommununi at veita trygg ansingarpláss til øll børn, i› hava ansingartørv. Hesum vilja vit arbei›a fyri.

Framtí›arætlanir

Uni Danielsen
Velevni Folkafloksins til
kommunuvali› í Tórshavn

Havi lati› meg stilla› upp til kommunuvali› í Tórshavnar B‡rá› fyri Fólkaflokkin. Umrá›andi er, tá ein letur seg silla upp, at ein hevur sum endamál at arbei›a fyri allar borgarar í kommununi, uttan mun til aldur, og hvar í kommununi borgarnir búgva. Eisini skal ein gera sær heilt greitt, tá ein bjó›ar seg fram, ta› er tá ein gevur vallyftir, so er ta› peningur borgarans pening ein n‡tir til hesi vallyfti.

Vi› at lata seg stilla upp, bjó›ar ein seg til at vera vi› at st‡ra kommununi. Av stórsta t‡dningi er, at ein ger sær greitt, at ein bjó›ar seg til at umsita borgarans pening.

Umrá›andi er, at arbeitt ver›ur vi› framtí›arætlanum fyri Tórshavnar Kommunu. Ein slík ætlan bleiv gjørd mi›skei›is í 80'unum har, ein ætlan bleiv gjørd, hvussu kommunan skuldi síggja út í framtí›ini. Kreppan fyrst í 90'unum stø›ga›i stórt sæ› øllum ætlanum. Ein slík ætlan eigur alla tí›ina at ver›a vi›líkahildin og broytt til ta tí›ina vit liva í ídag, og til ta fíggjarorku sum borgarin letur kommununa rá›a yvir.

Danski forsætisrá›harrin sta›festi á tí›indafundinum í forsætisrá›num í gjár enn einafer›, at Føroyar ikki av sær sjálvum eru ein sjálvstø›ug tjó›, bara tí fari› er undir fullveldissamrá›ingar

Lagt er upp til truplar samrá›ingar

– Vit gjørdu frá byrjan av greitt fyri landsst‡rinum, at ta›, at vit eru farin undir fullveldissamrá›ingar ikki í sjálvum sær merkir, at Føroyar eftir hetta eru ein stjálvstø›ug tjó›, seg›i Poul Nyrup Rasmussen á tí›indafundi í gjár

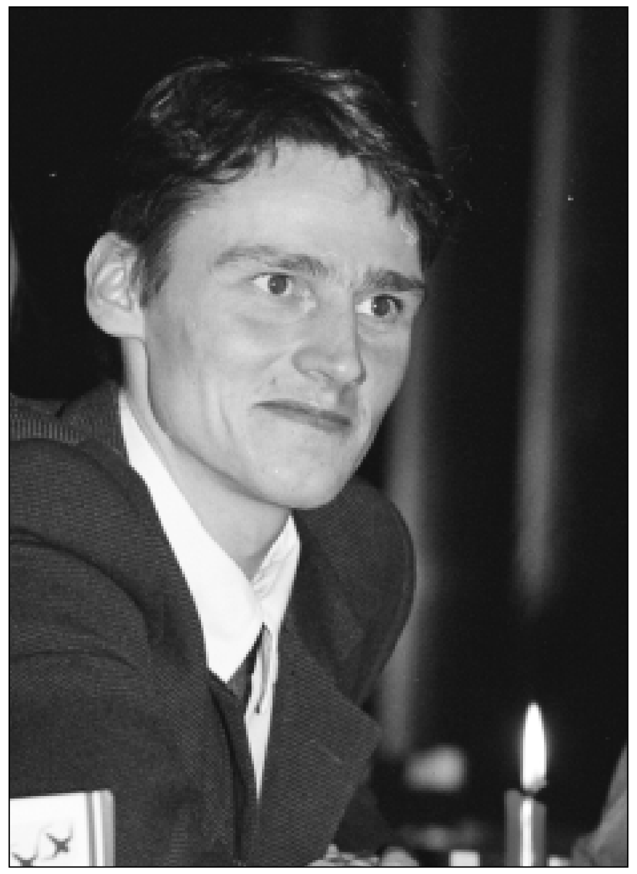

Politikkur
Magnus Dam
og John Johannessen
Keypmannahavn

Samstundis sum tí›indafundur var› hildin í landsst‡rinum í Havn, var tí›indafundur í forsætisrá›num í Keypmannahavn. Her endurtók Poul Nyrup Rasmussen ta›, sum hann hevur bo›a› landsst‡rinum frá í brævi fyrradagin. At stjórnin er sinna› at halda fram vi› samrá›ingunum, men at hetta ikki í sjálvum sær merkir, at Danmark nú vi›urkennir Føroyar sum eina stjálvstø›uga tjó›.

Í hesum sambandi vísti forsætisrá›harrin á, at íslendski serfrø›ingurin, Gudmundur Alfredsson, ikki hevur tiki› hædd fyri øllum vi›urskiftum í frágrei›ing síni.

– Vit hava víst á okkara stø›u vi›víkjandi hesum spurninginum líka frá byrjan av, seg›i forsætisrá›harrin.

Í samband vi› fundin millum Frank Jensen, løgmálará›harra, og Høgna Hoydal, varaløgmann, í gjár, endurtók Poul Nyrup Rasmussen, at talan ikki ver›ur um serstøk rættindi hjá føroyingum, um Føroyar fáa fullveldi. Føroyingar kunnu fáa somu rættindini sum a›rir nor›urlendskir ríkisborgarar, sta›festi forsætisrá›harrin.

Poul Nyrup Rasmussen seg›i, at stjórnin er sinna› at samrá›ast ví›ari út frá tí grundarlagi, sum higartil hevur veri› brúkt.

– Men ynskja føroyingar at broyta samrá›ingargrundarlagi›, so er stjórnin sinna› at samrá›st út frá hesum í sta›in, leg›i forsætisrá›harrin afturat.

– Eg bí›i eftir útspælinum, sum landsst‡ri› leggur fyri fundin hósdagin, seg›i hann.

Men samanumtiki› kann sigast, at landsst‡ri› og stjórnin ikki eru samd um leistin fyri samrá›ingarnar í morgin. Hetta vísir brævaskifti› milum partarnar á›renn fundin.

Me›an landsst‡ri› vil hava status yvir samrá›ingarnar og eina yvirl‡sing, i› greitt sigur, hvørji mál, partarnir eru samdir um, so er stjórnin ikki sinnna› at fara longur enn til at gera status yvir samrá›ingarnar.

Líkt er ikki til, at partarnir fara ni›ur í smálutirnar. Teir eru samdir um ikki at vi›gera einkultar spurningar, men heldur leggja seg eftir at fáa yvirlit yvir stø›una higartil. Hvussu langt eru partarnir komin, og hvat restar í til eina endaliga semju.